

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Provisiones Senectutis, Per Tres
Partes Distributæ - In quibus raræ ac penenecessariæ Veritates, cum
omnibus Christi fidelibus, tum potissimùm Gratiarum Cœlestium,
lucrorumque æternorum avidibus, quâ theoreticè, quâ practicè
proponuntur

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066391

Classis Secundæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45462

Devorabimus. En ista est dies, quam expectavimus, invenimus, vidimus. Et quid ad hæc conscientia?

- Deut. 32. 24.* quid ad hæc anima? quid ad hæc ô homo, si quando insultatione insultabunt tibi, & confundent te, & devorabunt te dracones inferni morfu amarissimo. Nunc ergo audi consilium Domini: tepiditates tuas fervoribus redime: negligentias tuas, dilationes tuas diligentis & festinatione. Non cesset manus tua, non cesset pes tuus: fac quod dico, & temetipsum libera: quia incidisti in manum proximi tui: *discurre, festina, suscita amicum tuum ne dederis somnium oculis tuis, ne dormitent palpebræ tuæ. Erue quasi damula de manu, & quasi avis de manu aucupis.* Nunc igitur, dum superat tempus, libera te, ô conscientia mea, à tua propria confusione: libera etiam te, à diabolica insultatione, *ut avertantur statim erubescences, qui volunt tibi mala, qui dicunt tibi Euge, euge. Exultent autem & lætentur in te omnes, qui quærunt te, & dicant semper. Magnificetur Dominus: qui diligunt salutare tuum.*
- Prov. 6. 3.*
- Psal. 69. 4.*

CLASSIS SECUNDÆ

Stimulus I.

Ipsa ingruens vel urgens Senectus.

EA quidem est Senectutis prærogativa, ut hominem quem afficit, à plerisque humanæ vitæ officiis, operibus quoque bonis æquè ac malis absolvat. Prudentia tamen, ut plurimum, præ omnibus ætatibus in senibus viget, una ex virtutibus: sicuti Philargyria seu avaritia una ex vitiis invalescit. Utrumque horum, si ad spiritualia studia conferat senilis voluntas: vix ulla erit ætatum, virtuti & perfectioni parandæ, divitiisque

que spiritualibus ac Divinis conquirendis, magis idonea. Nihil enim optabilius in negotiatione Spirituali avaritiâ & infatiabilitate in conquirendo. Nihil quoque necessarium magis, prudentiâ, consilio, discretione, in studio studioque ad vitæ æternæ bravium, per viam virtutum absque offensa decurrendo. Optima ergo & securissima, studiis cælestibus, divitiisque ac negotiis Divinis pertractandis & comparandis senectus est. Cui si addideris devotionem mentis, unctiorem Spiritus, & abundantiam præsentis gratiæ, cum cæteris auxiliis, ab ipso statu copiosè & connaturaliter suggeri solitis, itemque cum melioribus habitibus in antegressa vita conquisitis, facillima, feracissima, suavissima est Senectutis in decurrendo perfectionis tramite, vita.

Accedit spes confirmans, simul roborans & extimulans, appropinquantis metæ, & cum metâ, bravii æterni sese de proximo jam jam ostentantis, & veluti ultrò in manus protensas deferentis. Quæ spes senectuti est valde connaturalis & propria, cum aliis ætatibus sit naturâ suâ remotior. Etsi enim etiam juniores citò mori possint: senes tamen diu vivere, proinde mercedem expectare laborum diu non possunt. Sicut autem spes quæ differtur affligit animam, & facit languescere operantem, sic è contra, spes vicinæ mercedis exhilarat desiderium, confirmatque manum etiam defessi operarii. Quisquis ergo senescere te persentiscis, exere & exerce prudentiam, exacue, & exaspera famem sitimque avaritiæ, ad concupiscendum justitiam, collabora gratiæ, & spe vicinæ retributionis hilarisce.

Prov. 13. 12.

Stimulus II,

Damna Præterita.

Joël. 1.2.

Aldite hoc senes, & auribus percipite omnes habitatores terræ: super hoc narrate filiis vestris, & filii vestri filiis suis, & filii eorum generationi alteri. Residuum erucæ comedit locustæ, & residuum locustæ comedit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo. Expergiscimini ebrii & flete & ululate omnes. Ecce ista cantilena indicitur senibus: quia

Ibid. v. 12.

præcedens ætas eorum omnis, quæ in messem multam nimis excrefcere agricolæ cælesti sperabatur & debuit: delasit spem omnem ejus: & confusum est gaudium ejus à filiis hominum, abierunt omnia in populationem & vastitatem, & in partum erucæ, locustæ, brucho, rubigini. Audire ergo jubentur auribusque percipere, ut salutem in decliviore ætate sapere incipiant, & præteritorum annorum suorum negligentias, omissiones, perfunctoria & ad oculum peracta obsequia, fraudulenter facta Divina opera, elusas cælestis Patrisfamilias spes, & vota; non adimpletas promissiones, ædificii spiritualis posita sed minimè perfecta fundamenta, consummare adlaborent, damna sarcire, fructus cum fanore reddere, pecuniam Domini & talenta negotiationi impendere, & vel unicâ Domini mnâ, decem mnas Domino acquirere & exhibere conitantur. Oportet meminisse sermonum Domini JESU, quibus ille crebrò & graphicè nimis, suam in exigendis damnis, sibi per nos, ipsa sterilitate & infructuositate bonorum, illatis, sterilitatem austeritatemque deprædicat; aded ut non diffiteatur, se ibi etiam metere cupere, ac solere: ubi non seminavit. Nonne immanem incutit horro-

Matt. 25.24.

rem,

rem, & metum, & sollicitudinem, maledictio illa directa in ficulneam, non habentem ficus, quas carperet esuriens Dominus: non obstante, neque excusante apud illum, quod tunc nec dum esset tempus ficorum? Mar. II. 13.

Stimulus III.

Pretium bonorum salutarium.

Quatuor sunt pretiosissima hominum bona: duo horum Naturalia, Tempus & Vita: duo supernaturalia; Sanctificans gratia & Beatitudo æterna. Priora duo, posterioribus sunt deputata in obsequium & acquisitionem: ita ut non nisi Tempore & vitâ præsentis, conquiri possint Gratia Divina, & Gloria æterna. Quidquid aliud habet mundus in divitiis suis, nihil eorum proficit ad Gratiam & Gloriam, solum Tempus & vita præsens eam habet à Deo inditam conditionem, ut quantumcunque ex his impenditur acquisitioni illorum, tantum ex illis acquiratur & obtineatur. Et quia pretium Sanctificantis nos gratiæ Dei, tantum habet pretii inæstimabilitatisque coram ipso Deo, ut minimum gratiæ granum, superet in suo pretio totius mundi pretium, esto mundus esset totus gemmeus gemmisque repletus: pretium autem gratiæ affectatur exceditque etiam pretium æternæ gloriæ, cujus & consecutio & auctio ad mensuratur possessioni augmentoque gratiæ, & quidem cum excessu proportionali ad minimum in proportionem dupla (ut communiter sensus est Doctorum) inde fit; ut Tempus vitæque præsens, suppar pretium mereatur & aquirat ex eo, quia his, & in his solis duobus mediis acquiri, & exerceri, & augeri potest gratia.

tia.

tia, huicque secundum proportionem memoratam etiam cœlestis gloria.

Videant ergo Mortales, quàm parci, quamque sobrii esse debeant dispensatores temporis & vitæ suæ præsentis, & rursus quàm avari & intractabiles conquisitores gratiæ & gloriæ Divinæ, in tempore vitæque præsentis: quibus solis durantibus & impensis, illæ acquiri possunt & augeri: quibus solis elapsis & finitis acquiri nihil amplius & augeri potest per omnem æternitatem. Quare nec vitæ, nec temporis particulam, quantumlibet minutam, parvi quisquam æstimet, aut otiosè (id est sine merito & augmento Gratiæ atque Gloriæ) elabi sibi permittat: sed totum quidquid ei de utroque superest, in mercatum Gratiæ Gloriæque, & lucrum convertat.

Stimulus IV.

Occasionum & Mediorum plurima Oportunitas.

Non sunt tot occasiones lucente sole oculis ad videndum, quot sunt bonæ opportunitates menti nostræ, ad benè, sanctè, meritoriè, fructiferè operandum. Etsi enim oculus illuminatarum rerum plurimas videat, tantum tamen illuminatarum consortio seu conspectu potitur, quæ autem luce non perfunduntur, hæc oculis non subjacent. Similiter quæ ad alios sensus pertinent, hæc sub aspectum oculorum non cadunt: at verò sub meritoriam sanctamque operationem voluntati cordique nostro, omnia Divina, omnia humana, omnia creata subjacent: modò velit pia voluntas libertate officioque suo fungi, & fungendo non languere, auxiliaque Divina sibi ultrò semper parata, quin & semper illam excitantia sollicitantiaque ad benè agendum, & æter-

& æterna promerendum, otiosa, & cassa sibi elabi non finire. Nisi enim hoc ita esset: nunquam Apostolus præciperet: *Omne quodcunque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini JESU Christi facite, gratias agentes Deo & Patri per ipsum.* Non etiam idem ipse repeteret monitum suum. *Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* Non item Propheta Rex ad laudandum Deum provocaret, hoc est laudandi Dei, sibi que cælestes opes emerendi, materiam & occasionem faceret, Angelos, Cælos, solem, lunam & stellas, & volucres cæli, & nubes, & pluvias, & rores, & æstus, & frigus, & diem, & noctem, & maria, & fontes, & flumina, & pisces maris, & grandinam, & nivem, & glaciem, & spiritum procellarum, & ventos, & terram, & gramina germinaque campi, & bestias terræ, & denique totum orbem terrarum, cum omnibus quæ in eo sunt, vivunt, moventur, sentiunt, intelligunt.

Jam verò interroget quisque statum suum, & conditiones status sui, si rectè & sobriè judicat omnia (quantum ex ordinatione Dei) in salutem, in meritum & vitam gratiæ gloriæque æternæ destinata & provisa inveniet, neque ullum alium præter suam propriam inscitiam ignaviamque, si illi secus accidat, culpandam esse cognoscat. Stat enim & stabit semper vox veritatis per Apostolum enuntiata. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum salutis, & vitæ æternæ, gloriæque Divinæ.* Hoc enim solum est coram oculis DEI nostri Bonum. I nunc, mi homo, & ini numerum occasionum, oportunitatumque ordinarum & servientium tibi, quan-

Col. 3. 17.

1. Cor. 10. 31.

Rom. 8. 28.

(quantum ex Deo) ad salutis profectusque tui bonum, ac simul etiam ini pariter numerum neglectuum, omissionum, abusuum contemptio- numque tuarum, & simul, quod ad ista con- sequens est, damnorum tuorum spiritualium, ca- lestium, nunquam recompensandorum. Tan- dem ergo, tandem incipe sapere, tandem igna- viam ceteraque impedimenta tua excute, & da operam, ut tibi omnia cooperentur in bonum, & omnia in gloriam Dei, in salutis tuæ faciastu- rum.

Stimulus V.

Perfectio virtutis bonum desiderabile.

Tanta est pulchritudo virtutis, ut si oculis cor- poreis cerni posset, omnium oculis ad sui aspectum, omnium animos ad sui amorem raptu- ra sit. Elogium est hoc virtutis ordinem natura non transgressæ; datum ob eo sapiente, qui pari- ter supra naturam, nihil sensit. Sed si hoc Ethnica virtus ab Ethnico pariter iudice promeruit iudi- cium, quale par est ut referat Encomium, virtus omni naturæ ordine præcellior, virtus perfectio- que Christiana, ab homine Christiano, ab homine virtutis Christianæ perfectionem professo? Non desiderat Christianus homo virtutem Christianam oculis carpeis subjici, ut eam amare ac desiderare possit; quin potius ob id ipsum ei contemnenda esset, quia carnis oculis pateret sua pulchritudo. Habet oculos fidei, habet lucem gratiæ, habet pu- pillam charitatis, cujus acie penetrat usque ad in- teriora virtutis, cujus doctrinam de cælo nobis attulit Incarnata veritas, cujus magisterium verbo, magis autem exemplo exercuit inter nos manens Deus homo. Iste nobis thesaurum absconditum,

iste

iste pretiosam margaritam perfectionis Christianæ exposuit, ejusque latibulum in ipso usque agro Divinitatis se abscondentis, eam ostendit, ibique eam quærendam, & inde hauriendam derivandamque edocuit dicens. *Perfecti estote, sicut & Pater vester celestis perfectus est.* Et rursus. *Exemplum dedi vobis: ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis.* Et quid possumus addere vel ad pretium, vel ad invitamentum: quando Deus & Christus ejus, in partem venit utriusque? Solum superest desiderium, solum studium, sola insatiabilis avaritia charitatis, totam se impendens in amorem, in laborem, in acquisitionem, in multiplicationem, in possessionem, in fruitionem ejus boni: pro quo si dederit, sive divendiderit homo, *omnem substantiam domus sue, dederitque pauperibus, & nudum Jesum affectatus fuerit, quasi nihilum despiciet omnia: dummodo tandem esto per scalam vel ipsius Crucis Christi ascendat, & apprehendat dulces fructus ejus.* Ibi Christiane, ibi desige cursus profectusque tui metam, ubi prior & propter te Christus crucifixus posuit suam, atque per hoc simul etiam tuam. Meta profectus tui profectus Deus, exemplar cursus ad hanc metam tui, ipse Dei Filius, cursus tuus, desiderium cordis tui. Expende & dilata cordis sinum ut capias perfectionis fructum.

Stimulus VI.

Exemplum Cælestium Omnium.

Habemus primum exemplum Dei, qui cum per suammet essentiam ab omni æternitate universam perfectionis suæ perfectionem complexus sit: eâ ad plenum usque, juxta immensam infinitamque Essentiæ suæ capacitatem inundatus sit,

Matt. 5. 48.

Joan. 13. 15.

Cant. 8. 7.

Pf. 9.

fit, adhuc tamen inundari eadem gaudet & gau-
debit per omnem Æternitatem.

Est aliud huic suppar Dei - Hominis Christi
exemplum & exemplar, qui & ipse. Exultavit ad
currendam viam perfectionis in carne, à summo
cœlo Idealium suarum virtutum egressio ejus: &
occursus ejus usque ad summum pariter ejus. nec
est qui se abscondat à calore perfectionis, sive à
perfectione caloris ejus.

Non aliam formam expressam habemus in
pretiosa nimis, nimisque perfectionis bonis su-
perabundante Dei Matre Virgineque Mariâ, quæ
à primo instanti vitæ suæ, ad usque ultimum in-
stans vitæ in via Dei, & virtutis & perfectionis, nec
ad unicum momentum sterit aut quievit, sed con-
tentissimo atque humano intellectui non asse-
quendo conatu, cursu atque progressu viam suam
percurrit, & in divitiis, omnes Divinæ creationis
gratiæque filias supergressa est, omnesque colles
Beatorum transcendit, & in vertice montium San-
ctorum fundamenta sua prima composuit.

Ad Divinum, ad Christi Domini, ad Matris
Dei exemplum, tota se multitudo Electorum con-
format. Angeli Sancti unico instanti, hoc est
conatu per unicum instans durante, consumma-
runt cursum perfectionis suæ, quantus quæso fuit
ardor, quanta contentio, conatûs illius licet in-
stantanei, qui omnibus dedit gloriam, dedit ma-
ximam & celsissimam, juxta gradus suos gloriam,
dedit æternum duraturam gloriam?

De sanguinis autem nostri Sanctis, quid dicam?
Philipp. 3. 8. Unus pro omnibus dicat. *Verumtamen existimo
omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam
Jesu Christi Domini nostri, propter quem, omnia de-
trimentum feci: & arbitror ut sterora, ut Christum
lucri-*

lucrifaciam, & inveniar in illo, non habens meam
 justitiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Chri-
 sti Jesu, quæ ex Deo est justitia in fide ad agnoscen-
 dum illum, & virtutem resurrectionis ejus, & socie-
 tatem passionum illius, configuratus morti ejus: si
 quomodo occurram ad resurrectionem, quæ est ex
 mortuis. Non quod jam acceperim, aut jam perfectus
 sim. sequor autem si quomodo comprehendam, in quo
 & comprehensus sum à Christo Jesu. Fratres ego me
 non arbitror comprehendisse. Unum autem: quæ qui-
 dem retrò sunt obliviscens, ad ea verò quæ sunt priora
 extendens meipsum, ad destinatum persequor brevi-
 um supernæ vocationis Dei in Christo Jesu. Hæc
 Apostolus de seipso, deque vita, omnibus San-
 ctis Dei etiamnum in hac, ac demum concludit,
 eam regulam quæ omnibus servit, in seipso o-
 mnibus se expressisse ostendens, ac dicens. Qui-
 cunque ergo perfecti sumus, hoc sentiamus. Sentias
 & tu, valde, curre, persequere similiter, ad bra-
 vium supernæ vocationis, quæ jam retrò sunt obli-
 scens, quæ verò priora ad ea teipsum extendens, ut
 fiat senectus tua in misericordia uberi, utque ingre-
 diaris in abundantia sepulchrum.

Ibid. 8. 15.

Psal. 91. 11.
Job.

Stimulus VII.

Desiderium Sanctorum.

NON tantum exemplis provocant nos Sancti
 nostri, Sanctusque Sanctorum ipse, ut in
 via Dei eurramus alacriter, velociter, sublimiter,
 & constanter: sed etiam cursunt nostrum, ad se,
 suamque societatem, incessantibus votis deside-
 rant. Hæc est voluntas Domini Dei nostri, San-
 ctificatio nimirum nostra: Nec aliud desiderare
 possunt Sancti ipsius, quam quod maxime pla-
 cere agnoscunt cordi ipsius: Votis ergo Sancto-
 rum

V. P. Drüz. Op. VII.

rum

Ps. 50. 10.

rum non cupiet, non ardescet, satis superque satisfacere homo, qui scilicet cupit & ardet ad numerari cætibus Sanctorum? Numera Sanctos si potes & complectere numerum eorum, qui clamant pro te ad Dominum: desiderantes pacem servi ejus: & ut benignè faciat Dominus animæ tuæ, ut ædificentur muri Jerusalem suæ, etiam per te. Et potesne frustrari vota eorum, tarditate, tepiditate, morâ, dilatione tuâ, negligentia tuâ, molitie tua, sensualitate, concupiscentiâ, amore proprio tui? Quomodo comparebis inter Sanctos illos totos igneos, totos ardentes, totos flammam ignis, tu tepiditate & languore, negligentia desideriaque solâ, inter eos insignis incedens? Memoria & conscientia languoris tui præsentis diluetti bi gloriam & dulcedinem beatitudinis: & quamvis ibi non sit locus pœnitentis, pœnitebit te tamen, non consummatiùs fervore virtutis obsequiique Divini ad cœlum inter Sanctos venisse divitem, comparuisse instructum, degere insignem.

Stimulus VIII.

Tempus præsens supplectioni indultum.

Luc. 13. 8.

COgita mi homo te esse arborem illam cui cum Dominus ob inutilem fertilis terræ occupationem, excisionem decrevisset, agricola pro ea impetravit indulgentiæ annum unum, dicens Domino. *Dimitte eam etiam hoc anno, usque dum fodiam circa illam & mittam stercora; & si quidem fecerit fructum: sin autem, in futurum succides eam.* Videsne non ablatam sed dilatam succisionem? Reliquum vitæ tuæ, annus ille unus est, per indulgentiam indultus, utique non ut continues sterilem desideriam, sed ut commutes in fructuosam

Et uosam fecunditatem. *Ut jam non desideris (ne- 1. Petr. 4. 2.
que defidiis) hominum, sed voluntati Dei, quod re-
liquum est vivas temporis. Sufficit enim præteritum
tempus ad voluntatem Gentium (negligentium)
consummandam: nunc autem tempus est accepta-
bile & dies salutis, in quo desinendum est, à vete-
ris negligentia & inconstantia delictis: viven-
dum verò justitiæ & voluntati Dei, in eo quod re-
liquum est temporis in carne.*

Neque verò gravari te putes ejusmodi doctri-
nis. Audi enim Apostolum qui ait. *Humanum Rom. 6. 19.
dico: & condescendo vobis, propter infirmitatem
carnis vestrae: Sicut enim exhibuistis membra vestra
servire immunditiæ (negligentiæ) & iniquitati ad
iniquitatem (tepiditati usque ad divinam nauseam
& vomitum) ita nunc exhibete membra vestra ser-
vire justitiæ & sanctificationi.* Ergo humanum est
& per indulgentiam dictum Apostoli, cui tamen
vix audet satisfacere vulgaris nostra in servitio
Dei diligentia. Alioqui impleri deberet in nobis
à nobis illud Prophetæ. *Sicut enim fuit sensus vester, Bar. 4. 28.
ut erraretis à Deo, decies tantum iterum convertentes
requiretis eum.* Et Propheta quidem decuplum
tantum requirit, adhuc etiam humanum dicens,
propter veteris legis conditionem, at Dominus
Jesus, qui *venit ignem mittere in terram*, eumque *Luc. 8. 8.
voluit vehementer accendi, non decuplum sed
centuplum, & optat, & laudat, verbi sui, in ser-
vis suis fructum. Quod si tu attenderis ad omnes
conditiones tuas, ad locum quem occupas, ad
auxilia de cælo quibus abundas, ad media statûs
quibus circumfluis, ad incitamenta, quibus non
tantum provocaris, verum etiam planè traheris:
reperies parùm & planè humanum adhuc esse, si
centesimum afferes: sed omninò sit opus, & valdè*

Luc. 6. 38.

conveniens, imo & necessarium ut offeras offerasque fructum Deo tuo millesimum, & super superque millesimum, sic enim decet impleri omnem justitiam ab eo, cui mensuram bonam, confertam & coagitatam & supereffluentem dabunt in sinum suum.

Stimulus I X.

In fine proficiendum ad meliora.

Ps. 74. 1.

In fine, ne corrumpas, ait & monet Divina Scriptura. Finis enim omnia vel corrumpit vel perficit. Finis coronat opus. Curre optimè, velocissimè, rectissimè; si vel deflectas, vel substas in fine, neque ad finem decurras, quid proderit cucurrisse? *Qui perseveraverit usque in finem in bono, hic salvus erit*, qui perseveraverit usque in finem in malo, hic peribit, quia ex fine omnia reputantur. *In finem ne corrumpas*. Multi enim bona aggrediuntur, quæ deinde non coronant fine bono, sed ab eo deveniunt in malum. Alii mala amplectuntur ab initio, deinde respiciunt & convertuntur in finem bonum. Optima portio eorum, quorum initia, media & fines bonum possident: post istos meliores reliquis, qui in finem non corrumpunt, neque corrumpuntur. Sive ergo hætenus malè tepidèque Deo servivisti, sive bene & strenue, in finem ne corrumpas. Imò fine corona, fine perfice omnia tua. In fine motus felocior: attestante naturâ, si hoc facit natura in lapide, cur non facit in te gratiâ? Omnia etiam gravissima ad suum finem festinant, sola virtus in fine torpescet & tardabit? Lapis festinat ad terram, ut quiescat; virtus ad beatitudinis æternæ requiem, non evolabit? Et fluvii quidem è fontibus suis parvo initio egressi, multis cum aquarum fluctibus in mare sese evolvunt. Cur non

non sic etiam humana industria, multis cum virtutum meritorumque agminibus & fluminibus, in mare suum Deum ejusque Beatitudinem ingrediatur? Nunquid naturalius tendit lapis deorsum, vel ignis sursum, quàm anima in Deum? aut melius est flammæ sursum lapidive deorsum, quàm Homini apud Deum suum, apud summum Bonum ultimumque finem suum? Qui in fine torpescit ad salutem, quando ferveret? Nam qui initio, adhuc in finem spem habet; sed qui in fine, ubi remanet spes ejus? Paupertatem delegit & putrescet in ea, cui finis adveniens non adtert diligentiam ac fervorem in negotio salutis æternæ, qui autem in fine tendit velocius, ditabitur. Sapientis est vox ista, qui dicit, *Laboravit dives in congregatione substantiæ & in requie sua replebitur bonis suis. Laboravit pauper in diminutione victus: & in fine inops fit.* Quantò ergo vides magis tibi appropinquantem diem seu finem, tantò *in omnibus operibus tuis esto velox, & omnis infirmitas atque egestas non occurret tibi in novissimo.*

*Eccl. 31. 3.**Eccl. 31. 27.*

Stimulus X.

Sancti, ad finem vitæ fervere quasi de novo soliti.

Quemadmodum equi de via licet fessi, vicinitatem tamen hospitii sui sentientes, velocius decurrunt; ita comprobatum est illustres Dei servos atque Sanctos, accedente vitæ fine novos fervores in via Domini, novos labores in vinea Christi excolenda quasivisse. Jam erat David grandior natu, & capit moliri ædificationem Domus Domini, quàm cum ad ejus filium Deo rejicere placuisset: preparavit ille nihilominus

2. Reg. 73. 12. minus impensas Domus Domini, ex quibus filius Salomon Domum Domino ædificaret. quin & 1. Paral. 22. formam domus illius filio eidem reliquit, ut omni quâ posset ratione particeps esset tam domus Domini, quàm totius Religionis & cultus à fidei populo inibi DEO exhibendi usque in sempiternum. Ejusdem Sancti vox est illa, quàm omnes ab eo discunt, quotquot Deo placere fatagunt. *Ego dixi. Nunc cepi. Hæc mutatio dextera excelsi.* Certè ab adolescentia sua David timebat Dominum & placebat ei, grandis tamen natu dicit: *Nunc cepi.* & novam illam vivendi rationem Divinæ super se dextera commutationi attribuit. Nempe agnoscit proprium hoc Dei donum & magnis servis ejus communicari solitum; ut post decursum penè obsequii Divini stadium, quasi denuò ad primordia regrediantur, de novoque incipiant, & dicant. *Nunc cepi*, servitium Dei & fervorem novum primumque in eo.

- Dignum est admiratione sed & imitatione, quod Abraham à Deo suo audiit jam centenarius, jam Dei veteranus & servus, & amicus. *Abraham ambula coram me: & esto perfectus.* Nonne antea, & coram, & cum Deo ambulaverat? Attamen grandescenti licet hoc ei præcipitur, ut veluti à principiis inchoaret, quo ad perfectionem tenderet. Quid Elias ille igneus, ille ignis? *Eccl. 48. 1.* audit tamen Angelum monentem: *Surge, comede, grandis enim tibi restat via,* scilicet usque ad videndum in monte Horeb Dominum Deum suum. Sed Apostoli Pauli exemplum magis est nostrum, hunc igitur audiamus, intueamur, æmulemur. *1. Cor. 4. 16.* *Non desicimus, ait, sed licet is, qui foris est noster homo corrumpatur: tamen is qui intus est, renovatur de die in diem, & rationem addit* sane

sane dignam sensu Apostolico: & quæ omnem fervorem exacuat amplius & amplius. *Id enim* (inquit) *quod in presenti est momentaneum & leve tribulationis nostræ, supra modum, in sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in nobis.* Ita quidem Paulus: qui omnes etiam hortatur dicens. *Renovamini Spiritu mentis vestræ.* S. Bonaventura locuples testis narrat Sanctum Franciscum suum, jam licet Stigmatibus Domini insignem & in Seraphicum Spiritum penè commutatum: nihilominus biennio ante mortem suam, novos ac omninò novitios labores resumpsisse, & tunc primum servitium Divinum inchoasse. Præclarum Sidus gloriosissimi Prædicatorum Ordinis Beatum Henricum Susonem: illum titulo ministri Æternæ Sapientiæ insignem, constat statis temporibus, vetera sua pietatis studia tanquam obsoleta exportare atque sepelire solitum, novum verò hominem, novitate Spiritûs indutum, innovatis exercitiis spiritûs, ipsoque inprimis spiritu, assumere, & omnia quæ Divini obsequii essent, perficere. Nostri Ordinis historiæ nar- rant, Bartholomæum Bustamantium: magnis & multis laboribus in Societate nostra perfunctum, iisdemque ac simul annis fractum, novos nihilominus labores, novo Spiritûs ardore susceptasse, & exhausisse. Id aliquibus in eo jam sene & morbido admirantibus; memorabili responso, egregiò satis fecit, dicens. *Tempus breve est* (vix- ta nimirum seni) *cælum autem adhuc procul, duplicandus ergo est cursus.* Hæc scilicet est Sancto- rum prudentia, ex senectute, non otii & quietis, sed laborum & fervoris anfas desumere. More lampadum, quæ fortius ardent atque lucent amplius, dum deficiunt. Et ad normam moniti

Eph. 4. 23.

Sat. in vita

Hist. Soc. 3. L. 9.

Apoc. 2. 5. Angelo Ephesino dati. *Prima opera fac.* Est enim
Apoc. 2. 4. res periculi plena. *Charitatem primam reliquisse.*

Stimulus XI.

Vocatio Religiosa.

VOcatio Religiosa, si quem ea tenet, eadem ad cursum perpetuum, indefessum, contentissimumque premit. Nam quid est aliud Vocatio Religiosa? nisi status atque professio cursus ad virtutum perfectionem incitati atque perpetui? Hæc est enim Essentia Religiosi, semper proficere, semper tendere ad perfectionem Christianam, adeo, ut negligere hanc tendentiam, atque non curare ex proposito, criminale & damnabile si in hoc statu. Neque opus est, ut quis ultrò regrediatur à perfectioribus ad imperfectiora, sufficit ad malum, nolle proficere, nolle meliorem esse aut fieri. In statu personaque Religiosa, ipsa intermissio proficiendi, est regressus & defectio. Sicut qui est in fluvio, per hoc solum descendit retrò deorsum, quia non nititur ascendere sursum: etiam si navim non agat in descensum. Videat ergo quisquis statu Religiosus est, ut etiam simul perpetuò proficiens sit: quia hæc est spes vocationis suæ, quâ vocatus est, & quâ carere sine noxa non potest, nisi essentia suâ carere velit. Quale monstrum est, velle Hominem se esse absque Rationalitate, tale est, velle se esse Religiosum, absque proficiendi alacritate. Attendant hoc senes Religiosi, & videant, velintne in morte aut iudicio Christi inveniri ita monstrosi?

Stimu-

Stimulus XII.

Status Sacerdotalis.

Status & vocatio Sacerdotalis amplius aliquid importat obligationis Homini in Sacerdotio posito, quàm Religiosa Vocatio. Hæc enim solum proficere & ad profectum conari jubet, at illa perfectum in virtute hominem, ejusque actualem possessorem esse requirit. Atqui perfectus esse nemo solet, nisi proficiendo; ergo ut Sacerdos perfectus sit, proficiens esse, & profectui vocare debet. Quis enim ad terminum pervenit ad quem non cucurrit? Quid quod Sacerdos, non sibi sibi debet vel proficere, vel perfectus esse, sed etiam plurimis alijs? Sicut enim Sacerdos non sibi, neque propter se est. *Omnis* *Hebr. 8. 10.*
namque Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum, ita etiam, non sibi solum proficere aut perfectus esse debet, sed etiam alijs, quos verbo & exemplo suo, sui similes, Deo dignos placitosque tenetur efficere, alioqui audiet à Domino. *O Pastor! O* *Zach. 11. 17.*
Idolum! Pastor quidem vocatione & nomine, idolum usu & ipsa re. Sed enim nihil ita vel suaviter, vel efficaciter tenaciterque obligat Sacerdotem ad proficiendi insigne studium, insignemque actu ipso perfectionem, quàm Sacrosancti sive Sacramenti, sive Sacrificii altaris, adeò libera, adeoque familiaris, adeò intima usurpatio atque tractatio. Potestne homo, scatenens negligentis & desidiosis teporibus, potestne non evolans Seraphicis (dicam Divinis) alis atque volatibus accedere ad Deum? adglutinari, commisceri, conviscerari, concorporari, indivinarique Deo? Hæc quidem propter stuporem men-

O s tium

tium nostrarum sub intelligentiam nostram, quasi non cadunt: attamen fides nostra, non est possibile, ut intellectum nostrum non convincat.

Metiatur ergo Sacerdos quantum chaos discriminis firmatum sit inter Deum & Sacerdotem offerentem, aut communicantem, & intelliget quanto sit opus sibi conatu in cursu, ad superandum decurrendumque discrimen illud abyssalis distantiae, per condignam, seu sumptionem, seu oblationem Domini Dei sui in Eucharistico Sacramento atque Sacrificio. Ad unicum tantum Communione vel oblationis Eucharisticae actum, totius vitae cursus sanctissimus vix satis esset: ad sapè, ad quotidie communicandum ac offerendum condignè, quanta putamus, quanta putare debemus opus esse contentione in sanctitatis studio, & in perfectionis omnimodae apparatu conquirendo? Deus noster in Eucharistia, absconditus cibus grandium est, faciens grandescere manducantes: & tamen nos, neque grandescimus, neque gigantescimus, sed vix pigmæos & navos exæquamus, post multos quamvis Sacrificii annos. Quis se exhibebit Deo Sacerdotem, qui ita vivere curet, ita in studio sanctitatis perfectionisque currat, ut meritò quotidie communicare atque celebrare possit? Sed noverit Dominus, qui sunt secundum cor ejus. Certum est, quod si non omnis Sacerdos communione & sacificatione quotidiana grandescit, tota nihilominus grandescit Sancta omnium nostrum Mater Ecclesia.

Stimulus XIII.

Vocatio Societatis JESU.

Stimulus hic non ad omnes pertinet; pertinet tantum

tantum ad Filios Societ. JESU, quos Benedi-
 ctus DEUS vocavit in Societatem Filii sui. Ho-
 rum antesignamus Dei Filius Deus Homo, ipse
 testatur de seipso: quia *Ego veni, ut oves mee vi-*
tam habeant & abundantius habeant. Joan. 10. 10. Non ergo
 potest alia esse indoles Filiorum Societatis JESU,
 quàm quod & ipsi ubi ubi sunt, quocunque ve-
 niunt, veniunt ut oves Christi *vitam habeant &*
abundantiùs habeant, quomodo autem hoc fa-
 cient, nisi & ipsi in se (non tamen ex se, sed ex
 Christo) vitam habuerint, & abundantius habue-
 rint? Finis hujus Societatis est cum omni diligen-
 tia in Domino, incumbere tam in propriam quàm
 in proximorum salutem atque perfectionem. In
 moralibus, finis, est Natura & Substantia, sive
 essentia eorum. Filius itaque Societatis JESU,
 sine diligentia omni tam in se, quàm in proximo
 quovis promovendo ad salutem & perfectio-
 nem, est absque suâ essentiâ, substantiâ, & na-
 turâ. Quidlibet aliud esse potest, verus & ger-
 manus Societatis JESU Filius esse non potest.

Ejusdem Societatis & Filiorum ejus omni-
 um eminentior, adhuc est finis, semper promo-
 vere & omnia facere ad Majorem Dei gloriam,
 ad majus Dei obsequium. Quomodo possunt
 hæc præstari, nisi omnes & singuli Societatis Jesu
 Filii semper crescant, semper proficiant, cresce-
 reque & proficere semper proximis suos faciant
 cum omni diligentia, in Deo, in omni virtute,
 atque perfectione? Quæ enim aut quomodo
 major & major semper quæri, semperque exhi-
 beri Deo potest gloria, si in ipsis quærentibus at-
 que exhibentibus, non emineat amplior amplior-
 que virtutum perfectio, & profectus in perfe-
 ctione? Ipse hominum seculique author, ipse
 primus

primus Dux & Princeps Sociorum omnium JESU Dominus JESUS, quamdiu inter homines conversatus est, nunquid aliquando stetit in via sua, in executione omnis voluntatis paternæ, aut in manifestatione hominibus Divinæ gloriæ? Et quidem pertransiit benefaciendo, & sanando omnem languorem, & omnes oppressos à diabolo. Cucurrit ergo Dominus JESUS velut Gigas, porrò currentem quis apprehendet, qui & ipse pariter non curret? Et quid prodest Christum sequi, si non contingat consequi? quid prodest vocari Socium JESU, & esse interim nimium quantum se junctum ab JESU, nimium quantum dissimilem JESU? Sic ergo currite Filii Soc. JESU, sic currite, ut comprehendatis.

Quod si hæc indoles ad omnes Societatis JESU homines pertinet; nonne amplius ea veteranorum esse debet? eorum scilicet, qui exercitatos habent sensus, eorum, quorum & omnis vita & qualibet vitæ actio, magisterium esse debet atque norma virtutis, norma profectus, norma perfectionis, norma promovendæ inter alios salutis, atque perfectionis: norma exequendæ omnis Divinæ voluntatis, & exaltandæ semper semperque amplius Divini nominis? Turpe certè est & valde confusibile, eos qui esse debuerant (fortè & fuerant) magistris aliorum propter ætatem & tempus, inveniri egentes ut doceantur, quæ sint exordia & elementa sermonum Dei facti tales, quibus lacte opus sit, non solido cibo. Vitandus est ille Apostoli sarcasmus. Si tu Judæus (JESU Socius) cognominaris, & requiescis in lege (Societatis) & gloriaris in Deo (nomineque JESU) & nosti voluntatem ejus, & probas utiliora instrumentis per legem, confidis te ipsum esse ducem cæcorum,

Hebr. 5. 15.

Rom. 2. 17.

lumen

lumen eorum qui in tenebris sunt, eruditorem insipientium, magistrum infantium, habentem formam scientiæ & veritatis in lege: qui ergo alium doces, teipsum non doces; qui in lege gloriaris, per prævaricationem legis Deum inhonoras.

CLASSIS TERTIÆ

Stimulus 1.

Dei Sanctissima Voluntas.

Pondus æquum voluntas Domini. *Hæc est autem voluntas Dei sanctificatio vestra, quæ est autem sanctificatio nostra?* *Hæc utique quam idem* Prov. 11. 1.
1. Thes. 4. 3.
1. Thes. 5. 9. *Apostolus exponit sic dicens. Quoniam non posuit nos in iram, sed in acquisitionem salutis per Dominum nostrum Jesum Christum, qui mortuus est pro nobis, ut sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum illo vivamus.* pergit verò addere & enucleatius exponere hunc in modum Dei voluntatem nostramque sanctificationem. *Patientes estote ad omnes, videte, ne quis malum pro malo alicui reddat, sed semper quod bonum est sectamini in invicem, & in omnes. Semper gaudete. Sine intermissione orate. In omnibus gratias agite. Hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis.* Ibid. v. 14. *Quapropter superest, ut fiat voluntas Dei sicut in cælo & in terra, superest ut regnet in nobis per omnia, & in omnibus, & semper voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta.* Rom. 12. 2. *Superest, ut in beneplacito voluntatis Dei nostri abundemus semper magis ac magis in omne opus bonum. Nam quid est aliud sive super terram, sive super cælum, in quo oporteat nos aut vivere, aut ambulare, aut proficere, aut sanctificari, aut gloriari, præter quam in Domini Dei nostri voluntate beata? Hic est Spiritus Dei. Scriptum*